

БИБЛИОТЕКА
„РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“
Бр. 47
10. 2. 2022.
199 год.
ТОПОЛА

**ПРОГРАМ РАДА
БИБЛИОТЕКЕ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“
ЗА 2022. ГОДИНУ
ТОПОЛА**

Фебруар 2022. године

Библиотека остварује општи интерес у области културе. Библиотечка делатност обухвата прикупљање, обраду, чување и коришћење библиотечке грађе, као што су књиге, часописи, новине и други библиотечки материјал.

Програм рада Библиотеке за 2022. годину садржи .

1. Остваривање Законом утврђених функција
2. Условe за извршење Програма

I

ОСТВАРИВАЊЕ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНИХ ФУНКЦИЈА

1. Набавка библиотечке грађе

На основу Стандарда које је утврдила Народна библиотека Србије за годишњу принову књига и периодике у општинским библиотекама, планирана је набавка библиотечке грађе за 2022. годину. Почетни фонд Библиотеке, према том стандарду, треба да износи 50.000 књига (полазећи од броја становника у општини), односно 2 књиге по становнику.

Библиотека „Радоје Домановић“ на почетку 2022. године има 50.813 књига. Планира се наменско богаћење фонда што већим бројем наслова.

Од периодике Библиотека ће у 2022. години куповати: „Панчевачко читалиште“, „Свеске“, „Невен“ и „Мали Невен“. Постоји могућност да и ове године на поклон стижу „Светосавско звонце“, „Шуме“, „Кораци“ и други.

Од новина у 2022. години биће набављени „Политика“, „Нин“ и „Блиц жена“.

2. Обрада библиотечке грађе

Библиотечка грађа, као и ранијих година, биће обрађена стручно и на време. Класификација припадних публикација вршиће се по УДК систему, а опис библиотечког материјала по међународним стандардима. Планирана су средства за евиденцију библиотечке грађе и набавку прописаних образаца.

Крајем 2008. године Библиотека „Радоје Домановић“ прикључила се систему узајамне каталогизације *COBISS*. У 2009. години започет је рад на формирању електронског каталога, и на томе се интензивно радило претходних година. Све нове публикације које су стигле у Библиотеку унете су у електронску базу података. Истовремено су уношене и публикације из старог фонда, тако да на почетку 2022. године у електронској бази Библиотеке „Радоје Домановић“ постоји 37.182 записа и 44.647 књига.

3. Коришћење библиотечких услуга

Најважнији задатак Библиотеке је да се у области културе задовоље интереси и потребе корисника. Библиотечки радници успоставиће непосредан контакт са корисницима. Нови корисници биће упознати са начином коришћења постојећих књижних фондова, периодике, каталога и опреме.

Водиће се дневне, месечне и годишње статистике о броју и структури корисника и издатих публикација. На основу тих података биће планирана набавка библиотечке грађе за следећи период.

У 2022. години очекује се упис око 900 чланова. Уз мере које ће бити предузете по питању популаризације књиге и читања и примене нових технологија, постоји уверење да ће обим коришћења фонда бити већи.

Чланарина за 2022. годину износи:

- предшколски узраст – бесплатно
- учесници пројеката у култури чији је организатор Библиотека – бесплатно
- труднице – бесплатно
- ученици основне школе – бесплатно
- ученици срење школе – 300 динара

- остале категорије – 600 динара
- колективно учлањење – 300 динара
- породично чланство – 1.000 динара

У 2021. години су стечени услови за прелазак на аутоматизовану позајмицу. Готово цео књижни фонд је унет у базу, а двоје запослених у Библиотеци „Радоје Домановић“ је присуствовало курсу за сегмент *COBISS* позајмица.

4. Културно-просветна делатност

Културно-просветна делатност у 2022. години биће реализована кроз разне облике рада: књижевне сусрете, промоције књига, радионице, предавања, трибине, такмичења, изложбе и друго.

У 2022. години планиран је већи број програма, у складу са финансијским могућностима и интересовањем грађана, али и у складу са епидемиолошком ситуацијом и предвиђеним мерама.

Најактивнији корисници Библиотеке у 2021. години биће награђени у месецу фебруару, чиме Библиотека на симболичан начин обележава месец рођења Радоја Домановића.

Пре неколико године дошло се на идеју да се књижевни програми који прате савремену српску књижевну сцену уобличи у форму књижевног фестивала и обогате летњу културну понуду за посетиоце Библиотеке. Избор и гостовања писаца и представљање њиховог стваралаштва изазвали су велико интересовање публике. Програми су медијски пропраћени а у самој реализацији програма пресудна је била добра организација и логистичка подршка Министарства културе. Претходне године оваква врста програма није реализована због епидемиолошке ситуације, али план је да се са организацијом летњег књижевног програма настави, ако све буде у реду, јер је фестивал наишао на велико интересовање како публике, тако и самих писаца и издавача.

Током 2022. године биће настављена сарадња са Етнографским музејем у Београду. Током претходних година Библиотека је организовала приказивање етнолошких филмова са Међународног фестивала етнолошког филма.

У претходним годинама остварена је сарадња са Народним музејем у Београду. Корисницима Библиотеке у Тополи приказани су филмови са Смотре археолошког филма. Планира се наставак ове сарадње.

Као и ранијих година, биће организована Општинска смотра рецитатора за ученике основних и средње школе. Новина у раду је организација припремних радионица за рецитаторе, за све заинтересоване ученике, коју ће водити Александар Јеленић. Биће одржано седам радионица.

Планирано је организовање већег броја програма за предшколски узраст, ученике основних и средње школе.

Библиотека ће и ове године организовати креативне радионице са ученицима основне школе. Приликом реализације пројекта „Имамо нови хоби“ током претходних 14 година, дошло се до сазнања да постоји веома велико интересовање код деце за радионице овог типа. Радионице су успешно и професионално вођене, што је оцена свих учесника у пројекту. Из тог разлога, потребно је да Библиотека „Радоје Домановић“ у Тополи настави са оваквом врстом активности, како би и у наредном периоду креативне радионице биле доступне ученицима основних школа у општини Топола.

У циљу искоришћавања постојећих ресурса и капацитета Библиотеке и развијања креативних способности код деце школског узраста планирано је да се у оквиру пројектних активности одрже креативне радионице са децом Основне школе „Карађорђе“ у Тополи и подручних школа у општини Топола. Планирано је да се током 2022. године одрже три циклуса креативних радионица, ускршњи, јесењи и новогодишњи. Сваки од ових циклуса обухвата пет радионица, колико има основних школа у општини Топола, као и три радионице са предшколцима, што значи да ће укупно бити одржано 18 радионица. Након сваког циклуса ће уследити изложба дечјих радова. Групе ће бити оформљене на основу разговора са разредним старешинама и школским психологом и педагогом, одабира професора ликовне културе и интересовања ученика.

Креативне радионице ће имати тематски садржај а изводиће их едуковани тренери, који већ имају искуства у овим пословима на сличним пројектима, а вештине су стекли на едукацијама у раду са различитим врстама материјала. Како би децу подстакли на тражење сопствених креативних решења, за сваку радионицу ће бити осмишљене теме које ће покренути децу на рад и промишљање. Иако ће деца

добити основна упутства за коришћење нових материјала, од њих се неће очекивати да слепо следе један принцип рада, већ ће имати подстицај на индивидуални приступ решењу.

У рад радионица ће бити укључени наставници ликовне културе и професори разредне наставе, како би у сарадњи са тренерима препознали и усмерили дењу креативност и искористили прилику да кроз игру и необавезну активност подстакну децу да примене све оно што су у школи научила о ликовним елементима и принципима.

Планирана је и изложба дејних радова након сваког циклуса, што децу посебно радује и пружа им могућност да приликом колективних посета библиотеци представе своје радове вршњацима, родитељима и грађанима.

У 2022. години планиран је наставак реализације еколошких радионица, која је донекле започета у претходној години, али због отежаних услова рада није реализована у пуном обиму. Поред креативних радионица, које су већ традиција, намера је да се реализују едукативне радионице, на тему рециклаже, заштите вода, загађивања животне средине, комуналног чврстог отпада, обновљивих извора енергије. Радионице ће се састојати из два дела. Први део ће бити интерактивно предавање о изабраној теми и попуњавање радних листова, док је други део креативног типа и подразумева израду употребних предмета од већ искоришћеног материјала (кућице за птице од тетрапака, новчаници од тетрапака, столице од пластичних флаша, посуде од новинског папира...)

Током претходне године, програм радионица је обogaћен и Библиотека је започела са организацијом и реализацијом литерарних радионица.

Реализација литерарних радионица обухвата више различитих техника (мултимедијалну, музичку, ликовну, мозгалице, квизове, рецитовање поезије, читање бајки, басни, гледање цртаних филмова). Ученици се кроз рецитовање поезије Добрице Ерића, Змаја, Дучића, Ракића, уче лепом беседништву, и начину изражавања. Програм радионица између осталог предвиђа обележавање значајних датума и одређивање теме у складу с тим (на тај начин је обрађена тема Светог Саве).

У сарадњи са Удружењем „Загрљај“, радионицу посећују деца са посебним потребама, Роми, као и деца са инвалидитетом.

План је да се ова врста радионица одржава током целе године, како би што већи број најмлађих корисника остварио први контакт са Библиотеком управо кроз ову врсту активности.

И ове године је планирана интензивна сарадња са школским библиотекама и са наставницима и професорима у школама на подручју општине Топола, у циљу истраживања потреба деце школског узраста за одређеним врстама литературе и културних програма.

Планиран је већи број пројекција цртаних филмова едукативног и забавног карактера за најмлађе кориснике, како би кроз игру и учење остварили први позитиван контакт са библиотеком. У том циљу, плански се врши набавка књига за најмлађе кориснике, тако да у библиотеци могу да пронађу своје омиљене јунаке, али и да упознају и науче много нових ствари.

У оквиру Библиотеке већ интензивно функционише интернет клуб који чланови библиотеке користе бесплатно. Број чланова који посећују интернет клуб се повећава јер све већи број грађана Тополе почиње да користи предности интернета. Крајем 2017. године набављена је нова опрема за интернет клуб, купљено је 5 нових, савремених рачунара средствима Министарства културе, које је Библиотека добила на конкурс за развој библиотечко-информационе делатности. Током 2022. године планира се популаризација интернет клуба уз могућност организовања колективних обука за заинтересоване чланове и групе.

Планира се организована колективна посета Сајму књига, уколико Сајам буде одржан.

Планирано је да се и ове године у сарадњи са издавачким кућама организује већи број продајних изложби књига.

И у 2022. години, као и у претходним годинама, биће остварена сарадња са организаторима Међународног фестивала документарног филма „BELDOCS ЕНО“, тако да ће публика у Тополи бити у могућности да прати нову продукцију.

Планирано је организовање трибина, предавања, књижевних сусрета и других културно-образовних програма.

За наведене активности финансијским планом одређена су потребна средства за хонораре, награде, опрему и материјале и друге трошкове.

Наставиће се успешна сарадња са Народном библиотеком Србије у Београду, Министарством културе, Матичном библиотеком у Крагујевцу и школским библиотекама општине Топола,

Филолошким факултетом Универзитета у Београду, Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, Библиотеком града Београда, као и са другим институцијама од значаја за рад и развој Библиотеке.

Крајем 2015. године отворен је огранак Библиотеке у родној кући Радоја Домановића у Овсишту. Нажалост, због све мањег броја запослених у Библиотеци, огранак више није у функцији.

5. Издавачка делатност

Издавачка делатност је планирана за 2022. годину.

6. Стара и ретка књига

Уколико буде могућности, у 2022. години ће бити набављена стара и ретка књига.

7. Остваривање матичних функција

Матичне функције за Библиотеку „Радоје Домановић“ у Тополи обавља Библиотека „Вук Караџић“ у Крагујевцу.

8. Планирана ревизија

У 2022. години је планирана ревизија књижног фонда.

9. Заштита библиотечке грађе

Заштита библиотечке грађе биће реализована кроз чување постојећег библиотечког материјала у условима без влаге и других елемената који могу довести до оштећења. Публикације које се често користе, као и оне које су дуго у употреби, биће укоричене и заштићене од пропадања.

II

УСЛОВИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПРОГРАМА

Да би Библиотека остварила Законом утврђен општи интерес у области културе и да би се реализовали планирани програмски садржаји, неопходни су: простор, опрема, кадар и финансијска средства.

1. Простор

Библиотека се у 2008. години преселила у нову зграду која располаже са 290,59 м² површине. За смештај фонда за одрасле предвиђено је 69,50 м², за дечји фонд и читаоницу 69,50 м², за завичајни фонд и легат 15,50 м², за пријемно одељење 36,70 м² и за интернет клуб 14,35 м².

Општина Топола је уз помоћ Министарства привреде након дугогодишњег напора успела да обезбеди средства за санацију и адаптацију родне куће Радоја Домановића у Овсишту. Радови су почели 24.11.2014. године. Извођач радова било је предузеће „Кеј“ из Ваљева, а вредност пројекта је била 3.291.601,00 динар. Тако је 25.12.2015. године у Овсишту свечано отворен огранак Библиотеке „Радоје Домановић“. Објекат у ком је смештен огранак се састоји од 4 просторије, а површина овог простора је 82,5 квадратних метара. Књижни фонд је смештен у просторији површине 24,5 квадратна метра. Објекат има врло леп трем, погодан за одржавање програма, чија површина износи 24,1 метар квадратни. Нажалост, већ дуже време огранак није у функцији због недовољног броја запослених у Библиотеци.

2. Опрема

Након пресељења у 2008. години, Библиотека је опремљена потребним елементима, како полицама и канцеларијским намештајем, тако и компјутерском опремом. Током 2009. године набављена је опрема за видео пројекције, опрема за рад у систему узајамне каталогизације **COBISS**, намештај за дечје одељење и фотокопир апарат. У 2012. години набављена је опрема за дигитализацију. У 2014. години је набављено 5 компјутера, а 2015. године још три компјутера, штампач и опрема за рад у систему узајамне каталогизације која ће бити коришћена у огранку. Такође, набављено је и 18,33м полица за потребе опремања огранка. Током 2017. године набављено је 8 рачунара за опремање интернет клуба и за одељење за обраду књига. Сва опрема набављена је средствима добијеним по конкурсима Министарства културе Републике Србије. Библиотека је добила опрему за Еутека кутак, јер је приступила пројекту Еутека. Еутеку чини мрежа 48 јавних библиотека широм Србије које својим посетиоцима нуде публикације и информације о Европској унији. Ову иницијативу су заједно иницирале Делегација Европске уније у Републици Србији, Министарство културе и информисања Владе Републике Србије и Народна библиотека Србије. Еутека кутак садржи радни сто, полицу за публикације о Европској унији, радну столицу и рачунар.

Упркос веома тешким условима пословања у 2020. години, Библиотека „Радоје Домановић“ је учешћем на Конкурсу за развој библиотечко-информационе делатности који је расписало Министарство културе, успела да обезбеди средства за модернизацију опреме која је неопходна за организацију програма. Набављена је нова опрема за видео пројекције, ново конференцијско озвучење, нова опрема за рад у систему **COBISS**, као и мрежни диск (NAS – Network Storage) који ће омогућити свакодневно снимање података као што су локалне базе података, документи, видео материјали, а успут може бити и јавни складишни простор. Коришћење мрежног диска има за циљ чувања вредних материјала у дужем временском периоду, имајући у виду чињеницу да су рачунарски вируси све напреднији те да чешће долази до штете или губитка истих. У 2022. години Библиотека је учествовала на Конкурсу за развој библиотечко-информационе делатности који је расписало Министарство културе, у циљу набавке потребне опреме и праћења савремене технологије.

3. Кадар

На библиотечким пословима раде: 1 дипломирани библиотекар, 1 библиотекар, 1 књижничар и директор. Сви радници имају положен стручни испит. Водиће се рачуна о стручном усавршавању радника, како би успешно могли да одговоре захтевима корисника. Велики проблем у овом тренутку јесте константан одлив стручног кадра и немогућност новог запошљавања. Током 2022. године два радника одлазе у пензију.

4. Финансијска средства за извршење програма

Финансијска средства за извршење програма рада у 2022. години исказана су у Финансијском плану који је усвојен Одлуком о буџету општине Топола за 2022. годину (Сл. гласник СО Топола бр. 16 од 4.12.2021. године).

Директор
Слађана Митровић

